

**SECTOR
ALARM•)))**

Home of Safety

Palo hallussa

Opas paloturvallisempaan kotiin

Sisältö

sivu

4 Paloturvalliset sähkölaitteet

- Keittiö
- Valaisimet
- Kylpyhuone ja sauna
- Muut sähkölaitteet

8 Tulenkäsittely

- Lapset ja tuli
- Kynttilät ja ulkotulet
- Tulisijat ja hormit
- Tupakointi
- Grillaus
- Tekstiilit

11 Poistumistiet ja varastointi

12 Palovaroittimet ja alkusammutus

13 Tarkistuslista

Tämä opas on koottu yleisimpien kodin paloturvallisuusriskien tiedostamiseksi ja opastamaan kuinka riskejä voi helposti pienentää. Muista varmistaa aihekohtaiset määräykset, ohjeet ja suositukset viranomaisilta ja noudata aina laitekohtaisia ohjeita.

”Virrankatkaisun voi varmistaa myös etäohjattavilla tai ajastettavilla älypistorasioilla.”

Paloturvalliset sähkölaitteet

Sähkölaitteet ovat yleinen palovaaran aiheuttaja. Varmistaaksesi sähkölaitteiden turvallisuuden valitse aina turvallisiksi todettuja ja CE-hyväksytyjä laitteita. Älä koskaan käytä vioittuneita sähkölaitteita. Muista jättää sähkölaitteiden korjaukset ja asennukset ammattilaisille.

Ole tarkkana, jos sähkölaite ei toimi kunnolla, jos huomaat virtajohdossa tai laturissa vikaa, jos laite kuumenee voimakkaasti tai jos laitteesta lähtee kärähtänyt haju tai outo ääni.

Vioittumisen välttämiseksi irrota sähköjohto vetämällä pistotulpasta – älä vedä johdosta. Vaihdata huonokuntoiset sähköjohdot ehjiin. Muista, että sähköasennukset ja -korjaukset on aina teetettävä ammattilaisella.

Sammuta virta kaikista mahdollisista laitteista käytön jälkeen. Hanki laitteita, joissa on automaattinen virrankatkaisu. Virrankatkaisun voi varmistaa myös etäohjattavilla tai ajastettavilla älypistorasioilla.

Sähkölaitteen syttyessä irrota aina ensimmäiseksi pistoke rasiasta tai katkaise sähkö ja huolehdi sen jälkeen alkusammutuksesta, jos se on hallitusti ja turvallisesti mahdollista. Noudata sähkölaitteissa aina laitekohtaisia turvasuosituksia ja ohjeita.

”Uunissa ei kannata säilyttää mitään, jotta tavarat eivät unohdu kuumentumaan, kun uuni laitetaan päälle.”

Keittiö

Oma huolellisuus on paloturvallisuuden tärkein asia myös keittiössä. Älä jätä ruokia kuumentumaan tai kodinkoneita käyntiin ilman valvontaa.

Liesi

Tavaroita ei tule koskaan säilyttää liedessä. Varmista myös, ettei sen lähellä ole mitään syttyvää. Pidä esimerkiksi talouspaperirulla ja ruokapakkaukset kaukana liedestä ja ripusta patalaput niin etäälle, etteivät ne pääse putoamaan liedelle. Pölyä unohtunut tai esimerkiksi lemmikin vahingossa käynnistämä sähkölevy voi aiheuttaa palovaaran.

Pidä kansi lähettyvillä, etenkin silloin, kun kuumennat rasvaa. Jos rasva syttyy palamaan, laita kansi päälle ja tukahduta liekit. Älä koskaan yritä sammuttaa rasvapaloa vedellä, sillä nopeasti höyrystyvä vesi saattaa aiheuttaa räjähdysmäisen leimahduksen.

Puhdista liesituuletin säännöllisesti rasvasta. Jos liedellä syttyy palo, laita liesituuletin heti pois päältä ja sammuta virta liedestä. Tarkista, onko liedessäsi ajastin, joka katkaisee virran automaattisesti tietyn ajan jälkeen. Hanki tarvittaessa turvakytkin lisävarusteena.

Uuni

Varo, ettei leivinpaperi osu uunin kuumiin vastuksiin. Jos leivinpaperi leimahtaa, sammuta uuni ja pidä luukku kiinni, sillä hapen loppuessa liekit lopulta hiipuvat. Muista, että voipaperia ei saa laittaa uuniin.

Puhdista uuni säännöllisesti rasvajäämistä. Uunissa ei kannata säilyttää mitään, jotta tavarat eivät unohdu kuumentumaan, kun uuni laitetaan päälle.

”Huomioi riittävä ilmanvaihto kylmäkalusteiden ympärillä.”

Keittiön pienkoneet

Keittiön pienkoneet kannattaa irrottaa pistorasiasta, kun niitä ei käytetä. Jos pistoke on yhdistetty älypistorasiaan, virran voi sammuttaa myös kodin ulkopuolella.

Leivänpaahtimen kuumat vastukset voivat sytyttää liian ohuen leipäviipaleen palamaan. Muista puhdistaa paahdin muruista: irrota töpseli seinästä, tyhjennä murutarjotin ja ravistele kiinni jääneet murut ulos. Älä kaiva leipäpaloja paahtimesta metalliesineillä sähköiskuvaaran vuoksi, jos paahdin on seinässä.

Kylmälaitteet

Jääkaapin ja pakastimen takaosaan kertyy pölyä, joka pitää imuroida vähintään kerran vuodessa. Tarkista myös, että kylmälaitteet on sijoitettu niin, että ilma pääsee kiertämään tuuletusaukkojen kautta.

Astianpesukone

Älä koskaan jätä astianpesukonetta päälle kotoa poistuessasi tai nukkumaan mennessäsi. Päälle jätetty astianpesukone aiheuttaa tulipaloriskin lisäksi myös vesivahinkoriskin.

Valaisimet

Tarkista aina valaisimeen soveltuvan lampun teho ja muut käyttöominaisuudet. Älä käytä valaisimissa tehokkaampaa lamppua kuin laitteeseen on merkitty. Vaihda lamppu välittömästi, jos se vilkkuu tai on palanut.

Huomioi aina valaisimen asennuksessa etäisyys syttyviin materiaaleihin kuten verhoihin ja käytä tarvittaessa ammattilaista asennuksessa. Huomioithan että nipistinkiinnitteiset valaisimet aiheuttavat irrotessaan palovaaran.

”Hälytysjärjestelmään yhdistetyn älypistorasian voi säätää katkaisemaan virran aina, kun hälytys kytketään päälle.”

Kylpyhuone ja sauna

Käytä pyykinpesukonetta ja kuivausrumpua vain ollessasi kotona ja valveilla. Älä täytä konetta liian täyteen ja tyhjännä nukkasihti säännöllisesti. Kuten astianpesukone myös pyykinpesukone aiheuttaa paloriskin lisäksi vesivahinkoriskin.

Pyykin kuivaaminen saunassa on tavallinen tulipalovaaran aiheuttaja — älä koskaan kuivata pyykkiä saunassa. Myös muun syttyvän materiaalin säilyttäminen kiukaan läheisyydessä aiheuttaa syttymisvaaran. Lisää kiuas- kivet kiukaan ohjeen mukaisesti ja noudata aina kiukaan suojaetäisyyksiä. Saunaa ei kannata jättää lämpenemään, jos poistut kotoa.

Muut sähkölaitteet

Pidä tietokone kovalla alustalla, jotta sen tuuletusaukot eivät jää peittoon. Huolehdi, että myös puhelin on kovalla alustalla, jossa ilma pääsee kiertämään, etenkin silloin kun laite on latauksessa. Lataa laitteet, kun olet itse paikalla, ennen nukkumaan menoa, ja irrota laturi pistorasiasta, kun akku on täynnä.

Sähköpattereita tai lisälämmittimiä ei saa koskaan peittää. Varmista myös, että ne on sijoitettu riittävän kauas syttyvistä materiaaleista. Älä irrota laitteesta turvallisuusohjeista kertovaa tarraa.

Älä pidä television päällä tavaroita, kuten liinoja tai koriste-esineitä. Pidä television tuuletusaukot avoimena ja puhdista ne säännöllisesti pölystä.

Lataa akkukäyttöiset työkoneet vain kun olet itse paikalla ja irrota laturit pistorasiasta, kun poistut paikalta.

”Lasten kanssa kannattaa keskustella tulen käytöstä ja sen vaaroista.”

Tulenkäsittely

Tulen turvallinen käsittely tulee huomioida monissa arkisissa asioissa. Keskustele myös lasten kanssa turvallisesta tulenkäytöstä ja sen vaaroista.

Lapset ja tuli

Tulentekovälineet kannattaa pitää poissa lasten ulottuvilta. Lasten kanssa on myös hyvä keskustella tulenkäytöstä ja sen vaaroista. Pieniä lapsia ei pidä jättää hetkeksikään yksin palavien kynttilöiden tai muun avotulen kanssa.

Kynttilät ja ulkotulet

Polta kynttilöitä vain huoneessa, jossa oleskellaan äläkä jätä palavaa kynttilää valvomatta. Pidä kynttilä palamattomalla alustalla ja sammuta tukahduttamalla.

Hyvä kynttilänjalka seisoo tukevasti suorassa, on valmistettu syttymättömästä materiaalista ja soveltuu siinä käytettävälle kynttilälle. Paloturvallinen kynttilälyhty on yläosasta kunnolla avoin ja riittävän tilava. Ohuissa ja umpinaisissa lyhdyissä steariini voi höyrystyä ja leimahtaa tai ohutkuorinen lyhty rikkoontua, jolloin palava neste roiskuu ympäristöön.

Älä käytä syttyvistä materiaaleista valmistettuja koristeita kynttilöiden välittömässä läheisyydessä. Varmista myös kynttilöiden riittävä etäisyys kaikkeen muuhun syttyvään materiaaliin sekä toisiinsa. Liian tiivisti asetetut kynttilät saattavat roihahtaa.

Pihatulet tulee sijoittaa palamattomalle alustalle vähintään kolmen metrin päähän kulkutiestä ja riittävän kauas rakennuksista tulen koko huomioiden. Ulkoroihua ei saa polttaa sisätiloissa tai parvekkeella. Huomioi myös sääolot ulkotulia polttaessa, sillä esimerkiksi kova tuuli voi siirtää kevyttä ulkotulta.

Tulisijat ja hormit

Nuohous poistaa hormoneihin ja tulisijoihin kertyvän palamisjätteen, joka aiheuttaa palovaaraa. Tulisija ja hormi on nuohottava asunnoissa joka vuosi ja vapaa-ajan asunnoissa kolmen vuoden välein. Jos vapaa-ajan asuntosi ei ole yksityiskäytössä, vaan esimerkiksi vuokraat sitä muille, nuohous tulee suorittaa vuoden välein. Tulisija tai hormi, joka on ollut käyttämättä kolme vuotta tai enemmän on aina nuohottava ennen käyttöönottoa.

Tupakointi

Tupakointi saattaa sytyttää esimerkiksi vuodevaatteet tai pehmustetut kalusteet vaaralliseen kytevään paloon. Tuhkakupin huolimaton tyhjentäminen ja tupakoinnissa käytetyt tulentekovälineet saattavat aiheuttaa palovaaran. Huolehdi, ettei palo jää kytemään tuhkakupissa tupakkaa tumpatessa. Myös kytevän tuhkakupin tyhjentäminen muun jätteen sekaan voi aiheuttaa tulipalon.

Grillaus

Sijoita grilli palamattomalle, tukevalle alustalle suojaisaan paikkaan ja varmista, ettei sen yläpuolella tai ympärillä ole mitään syttyvää. Valvo sytytettyä grilliä koko ajan, sillä ruoanvalmistuksessa valuva rasva saattaa yllättäen leimahtaessaan nostaa korkeitakin liekkejä. Pidä sammutusvälineet aina käden ulottuvilla. Muista, ettei rasvaa saa sammuttaa vedellä vaan tukahduttamalla.

Kaasupullon tulee olla käytettäessä aina pystyasennossa venttiili ylöspäin. Vaihtaessasi kaasupulloa varmista, ettei lähellä ole sytytysläheteitä. Tarkista vaihdon jälkeen liitosten tiiviys ja pitävyys. Sulje pulloventtiili aina grillaamisen jälkeen, tarkista kaasugrillin kunto säännöllisesti ja vaihda letku tarvittaessa. Käytä kiinteissä asennuksissa aina hyväksyttyä kaasuasennusliikettä.

Kun käytät hiiligrilliä, anna sytytysnesteen imeytyä kunnolla hiiliin leimahdusvaaran välttämiseksi. Älä koskaan lisää sytytysnestettä sytytettyihin hiiliin. Siirrä tulentekovälineet ja sytytysaineet pois grillin lähetyviltä.

Kun lopetat grillauksen, huolehdi grillin kunnollisesta sammuttamisesta. Siirrä tuhka palamattomaan metalliseen ja kannelliseen astiaan riittävän etäälle sytyyvistä materiaaleista ja rakennuksista.

”Polta kynttilöitä vain huoneessa, jossa oleskellaan äläkä jätä palavaa kynttilää valvomatta.”

Tekstiilit

Kodin tekstiileissä, kuten verhoissa, verhoilluissa huonekaluissa ja vuodevaatteissa, huomio kannattaa kiinnittää materiaaliin. Eri materiaalien syttymisherkkyudessa ja palo-ominaisuuksissa on suuriakin eroja.

Kodin tekstiilit saattavat syttyä avotulta kuten kynttilöitä käsitellessä. Huomioi aina tekstiilien etäisyys kaikkiin lämmönlähteisiin kuten kuumeneviin lamppuihin. Esimerkiksi nipistinkiinnitteiset valaisimet voivat pudotessaan aiheuttaa paloriskin.

Pystysuuntaiset ja ohuet verhot palavat nopeasti ja syttyvät herkästi esimerkiksi liian lähellä palavasta kynttilästä. Jos materiaali on palaessaan sulavaa ja räiskyvää akryyliä, voi palo levitä nopeasti.

Nykyään huonekaluliikkeissä myytävien pehmustettujen istuimien ja vuodepatjojen tulee olla materiaalia, joka ei syty kytevästä savukkeesta. Testitulosten tulee olla pyydettyinä saatavana valmistajalta.

”Huomioi aina tekstiilien etäisyys kaikkiin lämmönlähteisiin kuten kuumeneviin lamppuihin.”

”Poistumisharjoituksia on syytä järjestää myös kotona.”

Poistumistiet ja varastointi

Laki määrää uloskäyntien sekä varastotilojen kulkureittien pitämisestä vapaana ylimääräisestä tavarasta. Tutustu myös tarvittaessa määräyksiin erilaisten palovaarallisten materiaalien kuten nestekaasujen ja kemikaalien säilyttämisestä.

Poistuminen palotilanteessa

Kaikki poistumistiet tulee pitää vapaana, jotta poistuminen on tarvittaessa helppoa ja nopeaa. Savu peittää nopeasti näkyvyyden, jolloin uloskäynnin löytäminen tutussakin ympäristössä voi olla vaikeaa. Kuuma savu nousee ylöspäin, joten savuisessa tilassa on paras edetä lattianrajassa.

Tee palotilanteen varalle poistumissuunnitelma ja järjestä poistumisharjoituksia myös kotona. Etenkin lapsille on tärkeää opettaa, ettei tulipalon sattuessa saa piiloutua vaan palavasta asunnosta tulee poistua mahdollisimman nopeasti.

Varastointi

Helposti syttyviä materiaaleja ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennusten alla tai niiden välittömässä läheisyydessä siten, että ne aiheuttavat tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaran. Esimerkiksi grillauksessa käytettävän nestekaasun säilytyksestä on muistettava, ettei nestekaasua saa säilyttää kellarissa tai yhteisissä ullakkotiloissa. Kotona tai kesämökillä saa nestekaasua asianmukaisesti säilyttää enintään 25 kg. Tarkista tarkemmat ohjeet Tukesilta tai pelastusviranomaisilta.

Ylimääräinen palokuorma paitsi ruokkii syttynyttä paloa, lisää myös tuhopolton mahdollisuutta. Tuhopoltto-riskin vähentämiseksi kannattaa porraskäytävät, kellarit, ullakot, lisärakennukset ja jätekatokset pitää lukittuina.

Palovaroittimet ja alkusammutus

Oikein sijoitetut palovaroittimet auttavat havaitsemaan palon mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Huolehdi, että asunnossasi on riittävän monta palovaroitinta ja alkusammutusvälineet helposti saatavilla.

Palovaroittimet tilan mukaan

Palovaroittimien oikea määrä ja sijoittelu auttavat havaitsemaan palon ajoissa. Nopea hälytys pelastaa henkiä ja suojaa materiaalivahingoilta. Pelastuslain mukaan palovaroittimia on oltava vähintään yksi jokaista alkavaa 60 m² kohti sekä vähintään yksi jokaisessa kerroksessa tai tasossa mukaan lukien asuntoon yhteydessä olevat kellari- tai ullakkotilat.

Noudata aina palovaroittimen asennuksessa laitteen mukana tulevia laitekohtaisia ohjeita ja varmista palovaroittimien toimintakunto säännöllisesti.

Kodin hälytysjärjestelmään yhdistetty savuilmaisin ilmoittaa savusta hälytyskeskukseen ja mahdollistaa varhaisen paloon reagoinnin myös silloin kun kukaan ei ole kotona.

Alkusammutus haltuun

Alkusammutukseen on varattava oikeanlaista kalustoa tarpeen ja todennäköisten riskien mukaan. Kotona alkusammutus sopii erityisesti palonalkujen tai pienten palojen sammuttamiseen. Ensisijaisesti tulee kuitenkin huolehtia ihmishenkien säilymisestä ja poistua tilasta ajoissa, jos palo ei ole helposti sammutettavissa.

Alkusammutukseen soveltuvat esimerkiksi sammutuspeite ja erilaiset sammuttimet. Luonnollisesti myös vesi on tärkeä alkusammutuskeino. Tärkeää on sijoittaa kalusto näkyvälle paikalle, josta käyttö on helppoa ja nopeaa tarvittaessa. Esimerkiksi sammutuspeite keittiössä on tehokas rasvapalojen alkusammutukseen ja sen käyttöönotto on nopeaa, kun sammutuspeite on kiinnitetty ohjeen mukaisesti näkyvälle paikalle.

Koko perheen on hyvä harjoitella kotona olevien alkusammutusvälineiden käyttöä ja poistumista tulipalon sattuessa. Muista huollattaa sammutusvälineet valmistajan tai maahantuojan ohjeen mukaan sekä aina käytön jälkeen. Neuvoja kotiin parhaiten sopivan sammuttimen hankintaan saat asiantuntevista sammuttimia myyvistä liikkeistä.

Sopiva sammutusväline erilaisille palaville materiaaleille

Sammutusväline	Palava materiaali
Sammutuspeite	Rasvapalo, sähkölaite
Vesi	Puu, kangas, paperi, tekstiilit
Jauhesammutin	Puu, kangas, paperi, tekstiilit, sähkölaitteet, rasvapalo

Paloturvallisemman kodin tarkistuslista

Paloturvalliset sähkölaitteet

- Älä koskaan käytä vioittuneita sähkölaitteita
- Älä säilytä tavaroita lieden päällä
- Huomioi riittävä ilmanvaihto kylmäkalusteiden ympärillä
- Älä jätä sähkölaitteita päälle poistuessasi kotoa tai mennessäsi nukkumaan
- Älä kuivata pyykkiä saunassa
- Täytä kiuas ohjeen mukaisesti ja noudata suojaetäisyyksiä
- Käytä vain valaisimeen sopivaa lamppua
- Vaihda vioittunut tai palanut lamppu heti
- Huomioi valaisinten etäisyys palaviin materiaaleihin
- Älä peitä sähköpattereita tai lisälämmittämiä
- Pidä television tuuletusaukot avoimena ja puhdista ne säännöllisesti

Tulenkäsittely

- Säilytä tulentekovälineet poissa lasten ulottuvilta
- Polta kynttilöitä vain palamattomalla alustalla etäällä syttyvistä materiaaleista
- Älä jätä kynttilää valvomatta
- Huolehdi tulisijojen ja hormien nuohouksesta
- Valvo sytytettyä grilliä

Tekstiilit

- Huomioi tekstiilien etäisyys lämmönlähteisiin

Poistumistiet ja varastointi

- Pidä poistumistiet vapaana ylimääräisestä tavarasta
- Tutustu määräyksiin palovaarallisten materiaalien säilyttämisestä ja noudata niitä
- Järjestä kotonasi koko perheelle poistumisharjoitus

Palovaroittimet ja alkusammutus

- Varmista, että kodissasi on oikea määrä oikein sijoitettuja palovaroittimia
- Tarkista palovaroittimien toiminta säännöllisesti
- Varaa kotiisi oikeanlaista alkusammutuskalustoa helposti saataville

www.sectoralarm.fi